

længere henne — det findes Sp. 1451 — at dette Spørgsmaal „saaledes som det er blevet udtalt Gang efter Gang af Finansminister Lüttichau og mig, er en Helhed, hvis enkelte Led vare afhængige af hinanden.“ Dette Standpunkt godkendte som bekendt Landstinget og fastholdt det meget bestemt. Det udtaltes i den den 20de Marts af Landstinget afgivne Betænkning: „Landstinget har i Overensstemmelse med Regeringen stadig lagt Vægt paa, at der, samtidig med, at de direkte Skatteforhold ordnes, sker en Afgørelse af de indirekte Skatteregler, fordi disse naturligen gensidig støtte hinanden, og fordi det saavel for Befolkningen som Statskassen efter Landstingets Formening er af Vigtighed, at den hele Ordning sker under fælles Synspunkter.“ Det udtaltes endvidere af Ordføreren, da Sagen kom til Behandling — det, om jeg husker ret, 10de kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) —, at „Udvalgets Flertal straks var paa det rene med, at det var stridende mod Landstingets hidtidige Opfattelse af den foreliggende Skattereform, om man vilde gøre disse to Forslag til Genstand for en selvstændig Behandling.“ Og at denne Opfattelse deltes af hele Landstingets Flertal, turde yderligere fremgaa af en Udtalelse, af hvilken jeg ligeledes med den højtærede Formands Tilladelse skal tillade mig at oplæse et Par Linier — en Udtalelse nemlig af den 6te Landstingsmand for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig), et Medlem, der i Almindelighed antages, og vistnok med Grund, for at se med særlig gunstige Øjne paa Skattereformen —: „Hvad der ogsaa er mig aldeles klart,“ siger han, „er, at den høje Regering indtil nu har handlet fuldstændig rigtigt, efter den Stilling, den indtog, den Gang Ministeriet blev dannet, naar den stadig har holdt de fire Skattelove sammen. Det maa være alle klart, at naar vi overhovedet skulle have disse Love, maa vi have dem alle fire, og jeg er glad ved, at Ministeriet har holdt derpaa, da det er min Tro, at vi kun kunne faa dem derigennem.“ Dette kan altsaa vistnok betragtes som et fuldkomment sikkert Udtryk for det Standpunkt, Landstingets Flertal indtog i Foraaret. Grunden dertil var da ogsaa angiven, om end meget kort, i den lille Udtalelse af Betænkningen, jeg tillod mig at oplæse, og den kan maaske angives endnu klarere i en Udtalelse, som fremkom her i Tinget den 7de Marts fra det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius.) Han udtalte om Toldreformen,

at han ikke ansaa den, saaledes som Regeringen havde forelagt den, og som den var vedtagen her i Tinget, for retfærdig, og han tilføjede da: „Man kan fra Landbrugets Side med Rette fordre, at den direkte Skattebyrde fordeles retfærdigere end hidtil, og der er ikke fra Byernes Side i saa Henseende fremkommet nogen Invending af Betydning“. „Men“, tilføjer han lidt længere fremme, „noget andet er, at man saa, samtidig med at man gennem denne direkte Skattereform, forøger Byrderne for en Del af Samfundet til Fordel for en anden Del, fratager eller i alt Fald forringer det økonomiske Grundlag, som den Del af Samfundet, der nu skal bære de forøgede Byrder, hidtil har hvilet paa. Dette finder jeg, som jeg altid har fundet, er uretfærdigt“. Det var ganske vist lignende Betragtninger, som ledede Landstinget. Man vilde ikke vedtage de to direkte Skattelove særskilt, naar man ikke havde Sikkerhed for, at der ikke derefter kom en Toldreform, som stillede Byernes økonomiske Liv betydeligt ugunstigere, end det er under den nugældende Toldlov.

Dertil kommer en anden Betragtning, som ogsaa har gjort sig gældende i Landstinget og er udtalt fra forskellige Sider, nemlig den, at man overhovedet ikke var særlig stemt for at gaa til en Indkomst- og Formueskat som Led i en Skattereform, idet man havde ment, at en saadan Skat helst burde forbeholdes som en Reserve, man havde til vanskelige Tider, og som kunde bruges i Nødstilfælde, men at man, naar den skulde indgaa som Led i en Skattereform, ønskede, at der samtidig indgik som Led i Skattereformen en Forhøjelse af Brændevindsbrændingsafgiften. Man betragtede det som en Indrømmelse, de to Ting maatte gøre hinanden: naar det ene Ting gik ind paa det andets Ønske om en Formue- og Indkomstskat, da maatte ogsaa dette sidste gaa ind paa det førstes Ønske om en Forhøjelse af Brændevindsbrændingsafgiften.

Men selv om man ser bort herfra og indskrænker Betragtningerne til de to direkte Skattelove alene, hvorledes var saa Stillingen i Foraaret? Var den saadan, at man kunde sige: Om disse to Love er der fuld Enighed mellem de to Ting, Uenigheden drejer sig kun om det Spørgsmaal, hvorvidt man skal tage dem særskilt eller kun i Forbindelse med de indirekte Skattelove? Nej, saadan var Stillingen ikke. I Virkeligheden var Forholdet det, at efter fire Samlingers Forhandlinger var man ikke kommen videre, end at begge Lovene ved